

[Landbrugsministeren.]

nem ikke faar tilnærmelsesvis saa megen Dækning for deres Penge, som de hidtil har haft.

Men det er ikke alene en Ulykke for Landmanden og hans Kreditorer, det er ogsaa en nationaløkonomisk Ulykke, hvis en saadan Situation indtræffer, idet det, som bekendt, er Landbrugets Eksport, der hjem-bærer langt de fleste af de Penge, der kommer fra Udlandet for Varer, som sælges her fra Danmark. Man regner med, at mindst $\frac{4}{5}$ af vor Eksports Værdi stammer fra Landbruget, og det er klart, at hvis den Situation indtræffer, at store Dele af den danske Jord ikke bliver besaaet, eller at store Dele af Jorden ikke faar det nødvendige Frø eller Kunstgødning, vil Høsten blive meget stærkt formindsket; og det vil betyde, enten at vi ikke taar saa stort et Udførselsoverskud for Landbruget, eller ogsaa, at vi maa købe mange flere Foderstoffer fra Udlandet end tidligere, og i begge Tilfælde vil det medføre et betydeligt økonomisk Tab for hele Samfundet.

Det har derfor fra mange Sider været under Overvejelse, om der kan foretages noget for at hindre en saadan Situations Opstaaen. Dette Spørgsmaal har ogsaa været behandlet i den Landbokommission, som er nedsat til Behandling af forskellige Spørgsmaal Landbruget vedrørende, og Kommissionen har udarbejdet et Forslag, som er enstemmigt vedtaget af Kommissionen, og som man har overleveret mig, for at jeg kan søge det gennemført her i Rigsdagen.

Det Forslag, som jeg her tillader mig at fremsætte for det høje Folketing, er i det væsentlige det samme, som er udarbejdet af Landbokommissionen. Hovedprincippet i Forslaget er, at Ejere og Brugere af Landbrugsejendomme kan give Fortrinsret i Høsten for 1932 til Sikkerhed for Betaling af Gæld, der er stiftet til Anskaffelse af Saasæd, Frø og Kunstgødning, som anvendes i Bedriften. Det er noget helt nyt, der her foreslaas indført, noget, som man ikke tidligere har staaet overfor eller har tænkt sig gennemført, men som man, jeg tror fra alle Sider, i hvert Fald fra mange Sider, er enig om vil være meget fornuftigt at faa gennemført.

Der er opstillet en Række Betingelser for, at Landmanden kan give en saadan Fortrinsret i den kommende Høst. Disse Betingelser indeholdes navnlig i Lovforslagets § 2, hvor det forlanges, at for at en Landmand kan faa en saadan Ret, skal

Kommunalraadet anbefale Sagen; og Kommunalraadet skal afgive Erklæring om; at den bestilte Mængde af disse Varer, for hvilken han faar Ret til at give denne Fortrinsstilling, staar i passende Forhold til Ejendommens Størrelse. Ligeledes skal Kommunalbestyrelsen afgive Erklæring om, at de Priser, der bliver betalt for disse Varer, er rimelige, og endelig maa Kommunalraadets Erklæring indhentes om, at den saaledes indkøbte Saasæd, Frø og Kunstgødning er anvendt paa Ejendommen.

Det er ganske naturligt, at man har overladt disse Ting til Kommunalraadet, idet man maa skønne, at Kommunalraadet er en Institution, som i særlig Grad har Indsigt i de forskellige Landmænds Økonomi, Evne til at faa deres Jord passet og Berettigelse til at faa den Fortrinsret, her er Tale om, ligesom det jo ogsaa i høj Grad er i Kommunalraadets Interesse, at Jorderne i vedkommende Kommune bliver besaaet med Saasæd og Frø og bestrøet med Kunstgødning, saaledes som det nu er nødvendigt for at faa den størst mulige Høst. Jeg tror derfor, at det er rigtigt, at man overlader det, der her er Tale om, til Kommunalraadet, saaledes som det her foreslaas.

I § 3 foreslaas det, at Fortrinsretten skal stiftes ved Pantebrev, og det skal noteres i Tingbogen. Dette gælder baade for Ejere og for Brugere, dog skal en Forpagter eller en Lejer indhente Ejerens Samtykke til saadan Notering i Tingbogen. Dernæst fastslaas det i samme Paragraf, at saa længe denne Fortrinsret bestaar, kan Landmanden ikke sælge af Høsten uden Pant-haverens Samtykke. Det vilde jo være urimeligt, hvis Landmanden, saa snart han har Høsten i Hus, og maaske før den paa-gældende Kreditor har kunnet gøre sit Krav gældende, kunde gaa hen og sælge Høsten, saaledes at Kreditors berettigede Tilgodehavende ikke kan betales.

I § 4 fastsættes det, at Beløbet forfalder til Udbetaling den 1. Oktober 1932, og at Fortrinsretten bortfalder, saafremt Begæring om Udpantning ikke er indgivet inden 1. December 1932. Paa dette Punkt er der en lille Forskel mellem det foreliggende Forslag og det Forslag, som blev fremsat af Landbokommissionen, idet Landbokommissionen havde fastsat en kortere Tidsfrist for Fortrinsrettens Gyldighed. Jeg har ment, at det vil være rimeligt at forlænge dette Tidsrum, idet det vel for de Landmænd, der normalt bruger den Fremgangsmaade, at de efter Høsten tærsker